

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 12 frt.
Félévre ----- 6 „
Negyedévre ----- 3 „
Egy óra ----- 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 92. szám.

Péntek, április 23.

Az új kvótatárgyalások előtt.

Nagybecskerek, április 23.

(—s) A kvótabizottságok tárgyalásai elé, amelyek a legközelebbi időben újból megindulnak, nem nagyon biztató vára kozással tekinthetünk, miután a mult parla- mentek bizottságainak tárgyalásai nemcsak eredménytelenséggel végződtek, hanem a legélesebb ellentétet tárták föl az osztrák és a magyar álláspont között.

A kvóta megállapításának kérdése — sajnos — nem a megegyezés, a közeledés útjára terelte a két szerződő felet, amint az természetes s úgy a szerződő felek, mint a szerződés érdekében állott volna, hanem ellenkezőleg azt az állapotot tárták föl az üzenetváltások, hogy a szerződő felek egyáltalában nem akarják egymást megérteni. Mindkét bizottság egyaránt mereven ragaszkodott álláspontjához és egyáltalában nem hagyta magát a másik- tól kapacitálni. Külömbőség azonban a két bizottság álláspontjának megvédése között volt és pedig jelentékeny, az t. i., hogy míg a magyar bizottság a higgadt és tárgyilagos érvelés eszközeit alkalmazta, addig az osztrák deputáció egyoldalú és szűkkeblű elfogultsággal igyekezett vissz- hangra találni.

Ez az osztrák felfogás különben alap- ját az osztrák közvéleményben bírja, amely velünk szemben nemcsak tulságos követelőzésekben, hanem egyuttal a legingerültebb animozitásban nyert kifeje- zést. A kvóta kérdése a Lajthán tul újra valóságos divattá tette a magyarelleses gyűlöletet elannyira, hogy valósággal hazafiságos érdemmé vált a magyarokat szidni s ebben a különböző osztrák politikai pártok jobb ügyhöz méltó versenyre kel- tek egymással.

Annál nagyobb és soha el nem évülő érdemét képezi a magyar kormánynek és közvéleménynek, hogy az osztrák tulka- páások ellenében is nyugodtságát megőrizni képes volt és ez által nyilvánvaló és soha sem kisebbíthető bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a monarchia s annak két államfele érdekeinek fölismeréséhez szük- séges magasabb szemponton álló képesség- gel bír.

Éppen ezért, mert az osztrákok elég könnyelműeknek mutatták magukat arra, hogy a Magyarországgal való közösség érzetét lazítani igyekeztek, éppen azért nekünk annál rendületlenebbül kell kitar- tanunk az 1867-es alap mellett, amely mai fejlettségünknek és a monarchia nagy- hatalmi állásának kipróbált sarkköve. A haza bölcsének műve az új Magyarország létének alapja s épp azért mi attól el nem tántorodunk, még ha az osztrákok az ellen- esztelen támadásokat intéznek is.

A gazdasági kiegyezés kérdései nem szolgálhatnak fegyverül a közjogi kiegye- zés sérelmére. Az utóbbi az állandó kapocs, az előbbieket pedig ennek eszközei, ame- lyeknek időről időre újból való fixirozása természetes és önként érthető követke- zménye annak, hogy a gazdasági állapotok is az idő változásának vannak alávetve.

A mi álláspontunk tehát a legmélyebb törvényben és jogban gyökerezik, s ez és az elejétől kezdve tanusított nyugalom biztosítja számunkra a fölényt ebben a kérdésben, valamint azt is, hogy a meg- oldás érdeme majdnem kizárólagosan min- ket fog megilletni.

A magyar kvótabizottság ezután is bizonyára ezt a felfogást és irányt fogja magatartásában érvényre juttatni.

A városi szabályrendelet.

(Vége)

III. Fejezet.

Az árvaszék segéd és kezelő személyzete. 106. §.

Az árvaszék kezelő és segéd személyzete ugyancsak a városi tanács segéd és kezelő személyzetéből áll és pedig: iktató, kiadó, levél- tárnok és a szükséges számú írásokból, kik e részbeni teendőiket a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által az árvaszék részére kiadott ügyrend és az elnökség részéről nye- rendő utasítás értelmében ellátni kötelesek.

VI. RÉSZ.

A hivatali és szolgaszemélyzet.

I. Fejezet.

A városi hivatalnokok és a szolgák és azok fizetési és díjai. 107. §.

Ezen szabályrendeletnek képest következő hivatali, segédhivatali és szolgai helyek rend- szeresítettnek:

A) Előjárósági tagok.

1 polgármester 2000 frt fizetés, természet- beni lakás vagy 400 frt lakbér.

1 rendőrkapitány 1400 frt fizetés, 500 frt lóáltány, 200 frt lakbér.

1 alkapitány 900 frt fizetés, 150 lakbér.

1 főjegyző 1400 frt fizetés, 200 frt lakbér.

2 tanácsnok, egyenként 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér.

1 pénztárnok 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér.

1 főszámvevő 1200 frt fizetés, 200 forint lakbér.

1 mérnök 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér és 80 frt irodai áltány.

1 főorvos 800 frt fizetés.

1 ügyész 800 frt fizetés.

1 orvos 600 frt fizetés.

1 Iső jegyző 900 frt fizetés, 200 forint lakbér.

1 II ik jegyző 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 közgyám 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 pénztári ellenőr 900 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 I. pénztári számtiszt 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 adóügyi tanácsnok 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 járlat biztos 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 levéltárnok 600 frt fizetés, 150 frt lakbér.

1 város gazda 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

2 állatorvos, egyenként 360 frt fizetés.

B) Kezelő és segéd személyzet.

1 rendőrhadnagy 660 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 iktató 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 kiadó 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 sornok 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 alszámvevő 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 II. pénztári számtiszt 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

1 számvevő számtiszt 600 frt fizetés, 120 frt lakbér.

9 írások, egyenként 500 frt fizetés, 100 frt lakbér.

3 szülésznő, egyenként 120 frt fizetés.

2 közig. végrehajtó, egyenként 500 frt fizetés, 100 frt lakbér.

4 adóvégrehajtó, egyenként 500 frt fizetés, 100 frt lakbér.

C) Szolga személyzet.

2 gyalogos rendőr őrmester, egyenként 360 frt fizetés; 24 rendőr legény, egyenként 288 frt fizetés; 2 lovas csendő (mezei rendőr), egyenként 288 frt fizetés; 1 dobos, 288 frt fizetés; 3 hivatal szolga, egyenként 288 frt fizetés, téli posztó és nyári vitorlavászon ruha lábbelivel együtt, a lovas rendőr őrmester és lovas rend- őröknek ezenkívül 200 frt lótartási áltány.

A hivatalos melléklet nélkül.

3 kézbesítő, egyenként 300 frt fizetés.

1 házmeister 400 frt fizetés.

1 vágóhídi felügyelő 288 frt fizetés.

1 gypmester szerződés szerint.

108. §.

A fentebbi 107. §-ban felsorolt fizetésen és já- randóságon kívül egyéb díjak vagy illeték a tanács- beli kezelő és segéd hivatalnokoknak és szolgáknak sem feleltől s a városi pénztár vagy a város keze- lése alatti alapokból nem jár, kivéve ha őket a kép- viselőség hatáskörén belül külön határozatban tör- vényesen megengedett díjak szedésére fehatalma- zandja, vagy pedig ha a város belterületén, illetőleg sorompóin kívül oly kiküldetést nyerne, melynek teljesítésében a delet vagy az éjszakát a városon kívül tölteniök kell, az utolsó esetben a fuvar- bérén kívül a hivatalnokot a következő §-ban meghatározott egész napidij a szolgákat az egész élelmezési díj, az első esetben pedig a napi, ille- tőleg élelmezési díjnak csak fele illetvén.

A fuvarbér az előfogati, illetőleg az első osztályu gőzhajói vagy másodosztályu vasuti vitel- bér összegében térítetik meg.

109. §.

A napidijak következőleg állapittatnak meg:

1. A polgármesternek 4 frt napidij. 2 A főjegyző, a rendőrkapitány, a tanácsnokok, az ügyész, a pénztárnok, a főszámvevő, a főorvos, a mérnök, a jegyzők, az alkapitány 3 frt napi- dij. 3 A levéltárnok, a közgyám, az ellenőr, a járlatbiztos, a gazda, az orvos, az állatorvos, az alszámvevő, a számtisztek, az iktató, a kiadó, a sornok, a szülésznők 2 frt napidij. 4. Az ír-ásoknak 1 frt. 5. A többi szolgák és cselédek- nek 50 kr. élelmezési díj.

Kiküldetéseknél a város határán kívül, melyek egy napnál többet vesznek igénybe:

A polgármester napidija 1 frt 50 krt, a 2. alatti tisztviselők 1 frtot, a 3. alatti tisztvisel- lők 80 krt, a 4. alatti tisztviselők 50 krt, az őrmesternek élelmezési díja 30 krral, a többi szolgáké 20 krral magasabb.

Oly kiküldetéseknél a város határában, melyeknél az illető tisztviselő kocsi ves igénybe, s a mennyiben azt nem a fél állítja elő, az eljárt tisztviselő fuvarbér címén egy fél napra csak 2 frt 50 krt, egész napra pedig csak 5 frtot számíthat fel.

A fuvardíjak a város területén kívül kilo- méterenként és pedig 2 ló után 13 krral álla- pittatnak meg.

Vasuti, esetleg gőzhajóni utazás alkalmá- val a polgármester I. osztályu a fentebbi 2., 3. alatti pontokban elősorolt tisztviselők vasuton II ed osztályu, gőzhajón az I ső osztályu ülé- sdiát számíthatják fel, a 4. és 5. pont alatt elősorolt közegek vasuton a III ad osztályu, gőz- hajón a II. osztályu ülésdijakat számíthatják fel.

A fővárosba való kiküldetéseknél a fentiek szerint felsorolt napidijak kétszerese állapit- tatik meg.

110. §.

Ha a kiküldetés a város vagy valamely a város kezelése alatti alap ügyében történt, a költ- ségek és napidijak a házi pénztárból fizetendők vagy térítendők meg, felek érdekében kiküldeté- sek költségeit és napidijait az előző §. mérvé- ben ezek kötelesek fizetni. A kiküldött előleget is kérhet, és a kiküldetésből visszatérte után, vonatkozással a megbízásra vagy annak mellék- lése mellett, számláját bezaudja, mely, ha a vá- rost illeti, a városi számvevőség által megvizs- gáltatván, utalványozás végett a képviselő tes- tület elé terjesztetik, azonban a magánfelek által megtéríteni tartozó számlákat, a számvevőség véleménye alapján, a tanács állapítja meg és hajtja be.

Az ügyész a város mint saját fele irányá- ban perbeli díjakat és költségeket maga vagy netáni helyettese részére meg nem állapíthat. A bíróságok által az ellenfelek irányában megálla- pított vagy megítelt díjak és költségek neki csak akkor járnak és adandók be, ha a városi pénz- tárba tényleg befolytak. Kimutatva felszámított készpénz kiadása, a netán kapott előleg levoná- sával neki mindenestre megtérítendők.

111. §.

A városi tisztviselők az erre törvény vagy szabályrendeletileg felhatalmazottakon kívül egy- általán fogva nincsenek jogosítva hivatalos pénz- zek felvételére vagy olyanoknak maguknál leendő tartására, a mennyiben azonban külön kiküldé- tések alkalmával hivatalos pénzek felvételére

utalva volnának, az ily kiküldetés alkalmával felvett pénzeket még azon napon a pénztárba becsillítani kötelesek; s ily hivatalos pénzeket legfeljebb 24 óráig csak az esetben jogosítvák maguknál tartani, ha aznap a pénztár zárva van.

II. Fejezet.

A helyek betöltésére és a fizetések kiadására vonatkozó határozatok.

112. §.

A hivatalnoki helyek betöltése az 1896. évi XXII. t. cz. rendelete szerint történik, azonban akár általános tisztújítás, akár egyes helyek megüresedése alkalmából a választást megelőzőleg mindig idejekorán egy nyilvános pályázat nyitandó és a hivatalos és más olvasott lapokban közzé teendő.

A pályázók közül megválasztandóktól azonban megkivátnatik, hogy az elnyert hivatalhoz a törvényekben és jelen szabályrendeletben előírt szakismereten és a hivatalos magyar nyelven kívül, a helyben divó többi nyelvek még legalább egyikét bírják.

113. §.

A 107. § ban felsorolt fizetések, bérek és járandóságok fedezésére nézve határozatlik:

a) a városi tanács mint egyuttal a városi árvaszék tagjai fizetésének részbeni fedezésére a városi árwapénztár tartalékalapja egy részének kamattjévedelmei használatnak fel az 1877. évi XX. t. cz. határozmányai alapján s belügyminiszteri jóváhagyás mellett;

b) a kövezeti és vásári vámpénztárból fizetetik a kövezeti, utcavilágítási és tisztogatósi munkákat végző személyzet.

Ezen §. intézkedésének végrehajtásában a városi költségvetés előirányzatába az itt megjelölt alapok közrejárulásoként a megfelelő összeg bevételeibe helyezendő, úgy hogy a város összes kiadásai a városi közpénztári számadás során tétethessenek kiadásba. Az ezen § ban elő nem sorolt tisztviselők és szolgák illetményei a házipénztár terhére esnek.

114. §.

A mennyiben időnként a munka felszaporodása és rendkívüli összegyűlése miatt a létező munkaerő elégséges nem volna, a képviselőtestület belátása szerint díjnokokat fog alkalmazni és azoknak napidíjt meghatározni.

115. §.

Ha a városi tisztviselők vagy a kezelő és segéd személyzet valamelyik tagja állomását a hó utolsó harmadának megkezdése előtt elhagyja, az esetben a felvett fizetést a hónap hátralevő részéhez arányosítva visszatéríteni köteles. Magától értetődik, hogy az ily távozó hivatalnokok a hivataloskodásuk idejében cselekményeik és mulasztásaik által netáni okozott károkért felelősek maradnak.

116. §.

A polgármester a tisztviselőknek, segéd és kezelő személyzetnek, a gymnasiumi tanároknak, községi tanítóknak, valamint a városnál rendszerezett állással bíró egyéb alkalmazottaknak, a községi szolgáknak egy havi fizetés erejéig előlegeket engedélyezhet és utalványozhat, azonban csak akkor, ha az illetőnek fizetése se foglalás, se letiltás vagy előleg stb. vel terhelve nincsen, az előleg legfeljebb 10 egyenlő havi részletben a városi pénztárnál visszafizetendő. A polgármester részére ugyanazon határozmányok fentartása mellett az előleget a városi tanács engedélyezi és utalványozza.

226. számú

ky. 1896.

Jelen szervezési és ügyrendi szabályrendelet módosítván, elfogadtatott és megállapított.

Kelt Nagy-Beckerek rendezett tanácsú város képviselőtestületének 1896. évi október hó 1., 2. és 3. án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Krsztics János,
polgármester.

Dr. Perisics Zoltán,
városi főjegyző.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 25. Nagycsok. jótékony négyzet közgyűlése
Április 27-én Városi közgyűlés.
Április 28. Megyei rendkívüli közgyűlés.
Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 10. Schläger Antónia hangversenye.
A gözfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Pázmányé Paulini Carolát és Nádaszy Annát a torontál vásárhelyi községi elemi népiskolához rendes tanítóknak kinevezte.

— **Hivatalvizsgálat.** Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics Lajos alispán és Keresztes Aladár megyei számvevővel tegnap megvizsgálta a zombolyai főszolgabírói hivatal, mely alkalommal meggyőződött arról, hogy a Főriss József főszolgabíró vezetése alatt álló zombolyai főszolgabírói hivatal, mely-

nek hivatalos helyisége a legszebb a vármegyében, de talán az egész országban is, a legpontosabban és példásan vezetetik, a pénzkezelés, úgy mint a főszolgabírói pénznapló, iparzámadás és kihágási pénzbüntetések elszámolása pedig mintaszerű rendben vezetettek.

— **Honvédtartalékos tanítók.** A husvét előtt Budapesten tartott tanítók orsz. bizottsági ülése kerélt intéz Wlassits miniszter utján a honvédelmi miniszterhez, hogy a tartalékos honvédtanítókat is 13 napra hívják be gyakorlatra, mint a közösöket, ne pedig 30 napra. Ha ez sikerül, sokat segítenek a tanítókon, a kiknek eddig is sok költséget okozott a hosszú időre való bevonulás.

— **Eljegyzés.** Fodor Ilona kisasszonyt, a Peterdi féle színtársulat nálunk is ismert szép énekesnőjét, a napokban jegyezte el Mayer Károly előkelő fehértemplomi kereskedő.

— **A Duna.** Pancsováról írják lapunknak, hogy a Duna, mely a mult hetekben árvízrel tenyeggett, lassankint apad; az előtört rétekről is elpárolog a víz, a mit leginkább a gazdaközönség néz jó szummel.

— **A végét járó április.** Ennek a szeszélyes hónapnak is megvannak számlálva a napjai. Mintha csak érezné a közeli elmúlást, az emberek bosszankodására még csak most mutatja ki igazándiból a foga fehérét. Olyan az időjárás, mint az életunt ember, ki maga se tudja, hogy mihez kezdjen. Egyszer nevetni szeretne, azután meg ismét csöpögésbe kezd. S a napokat egyhangú lomhaságban csak morzsolgatja tovább. A husvét derült napsugár véget ért, a borús idő került sorra, mely egyenként szedile lábairól a gyenge idegzetű embereket. A betegek száma egyre szaporodik, mindazonáltal április csak haragosan tréfallozik tovább is.

— **A nagybecskerekű kerületi betegségyező pénztár** ezután is felhívja az érdekelte munkaadók figyelmét, hogy hivatalos órái folyó évi május hó 1-től kezdve: hétköznapokon délelőtt 8—12-ig s vasár- s ünnepnapokon délelőtt 8—11-ig lesznek.

— **Mükedvelői előadás.** A törökkanizsai iparosok husvét hétfőjén sikerült mükedvelői előadást rendeztek, színre hozván Szigeti József „A vén bakancsos és fia a huszár” című népszínművét. Mint tudósítónk jelenti, az előadást végig nézte Tallian Béla országgyűlési képviselőn kívül a közeg intelligenciája s mindenképpen meglepett az az ügyesség, otthonosság, a melylyel a mükedvelők a színpadon mozogtak. A szereplők közül felemlitendő Jancsity Lukács ur, ki a kapzsi korcsmárost gyakorlott színésznek megfelelő rutinnal játszotta; jó volt Wallandt Otto ur a bakancsos szerepében, míg Tuza Zsuzsanna kisasszony szép csengő énekével hódította meg a közönséget. A többi szereplők, ugymint Jakobovics Ilona k. a., továbbá Tuza Pál, Spang Márton, Dávid József, Wallandt Feri, Naskics Antal urak feladatuk magaslatán állottak. A darab rendezése körül Ocskay Miklós községi tanító fejtett ki dícséretes buzgóságot.

— **Elfogott lélekkufár.** A „D. K.”-ben olvassuk: Zunderstein Sándor nagybecskerekű helynélküli péksegédet, ki Diószeghy Mariska nevű nagybecskerekű cselédeányt el akarta adni egy lugosi éjjeli mulatóhely tulajdonosának Temesvárott tegnap elfogták és átadták a törvényszéknek.

— **Gazdáink figyelmébe.** A hamburgi kerétszeti kiállítás alkalmával június hó 17-én nyílik meg ugyanott egy rendkívül nagyszabású állatkiallítás, a melyet a német gazdák országos egyesülete rendez. Ez utóbbi nagyon érdekes lesz és gazdáink ne mulasszák el e kétfős alkalmat saját érdekükben is, hogy maguknak a német földbirtokosság haladásáról meggyőződést szerezzenek. Budapestről június hó 16-án különvonat indul Hamburgba, a melyet az államvasutak menetjegyi-rodája (Budapest Hungaria szálló) rendez.

— **Kirándulás Stockholmba.** Az államvasutak menetjegyi-rodája — mint értesülünk — a nyáron többrendbeli kirándulást rendez Stockholmba, az ottani kiállítás megtekintésére. A rendkívül érdekesnek ígérkező program legközelebbi sajtó alá kerül. Az utazás külön vonattal történik Berlinen át, ahonnet a társaság az ut Sassiniz—Trelleborg-i (négy óráig tartó hajó-ut) utirányt veszi igénybe. Sassiniz és Trelleborg között rendkívül elegáns hajók közlekednek.

— **A vándorlólegény románcza.** A vándorlólegények típusa eléggé ismeretes. Többnyire szegény mesteremberek, a kik átutazóban lévén, megszállanak valami kisebbrendű korcsmában és ebéd idején igénybe veszik a könyörtelen szívek jóságát. Általában véve szerény alakok, a kik a légynek sem ártnak s csak nagy ritkán van

rá eset, hogy egyik vagy másik krakélereskedik. Ilyen esetről ad hírt most pancsovai levelelőnk. Egy vándorlólegény bement ugyanis egy ottani lakásba és alamizsnát kért az egyedül lévő asszonytól. Ez el volt éppen foglalva, a miért is elküldte, csak hogy a legény feldühödött és rávetette magát a védtelen nőre, a kinek kétségbeesett kiabálására előrohantak a szomszédasszonyok, kik a vakmerő vándort összekötözték. A rendőrségnek már csak annyi dolga maradt, hogy elszállítsa a börtönbe. A jeles alakot, kit egyébként Mázur Jánosnak hívnak, nagy néptömeg kísérte végig az utcákon, ő maga azonban nem nagyon szánta tettet, hanem csak azon csudálkozott, hogy milyen markos asszonyok vannak Pancsován.

— **Katonatisztek uton.** A honvédelmi miniszter értesítette a város közönségét, hogy az ország területét az idén több katonatiszt fogja bejárni, hogy csillagászati fölmérési munkákat végezzenek. A tisztek a hadügyminiszter által nyílt rendelettel vannak ellátva. A honvédelmi miniszter egyben figyelmébe ajánlja a városnak, hogy e tiszteket fontos feladatuk teljesítésében tőle kitelhetőleg támogassa.

— **A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete,** mint velünk közlik, május hó 2-án tartja közgyűlést, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvet hitelesítő két tag kiküldése. 3. Évi jelentés. 4. 1896. évi számadás és vagyon kimutatás. 5. 1897. évi költségelirányzat. 6. Az országos gazdaszövetségbe való belépés kimondása. 7. Választások. 8. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásban adattak be. — A közgyűlés elé terjesztendő számadások szerint az egyesület bevétele volt 1896. évben 11097 frt 40 kr, kiadás 9353 frt 51 kr, melyből tökéltésre fordított 2447 frt 94 kr, egyesületi tagok segélyezésére 845 frt, a mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetének, költségeire 2373, frt 02 kr. — Pénztári maradvány 1743 frt 89 kr, mely a jövő évre átvitetik. Az egyesület vagyoni állapota 26860 frt 74 kr, mely a takarékpénztárban őriztetik. A tagok figyelmébe felhivatik, hogy a közgyűlés alkalmából, úgy mint az előző években, az idén is kirándulás rendeztetik és pedig május hó 3-án a fővároshoz közel fekvő Metternich Sándor hercegné biai uradalmába. Ezt megelőzőleg május hó 2-án d. u. 4 órakor a közp. vásárcsarnok megtekintése tervezetik. Találkozás a főkapu előtt. A közgyűlés ideje május 2-án reggeli 8 óra, azért, hogy a közgyűlés után a tagok az ezredéves kiállítás területén a városíget megett tartandó tenyész állatvásárt is megtekinthessék.

— **Az apáért.** A mult éjjel Versecz mellett több mezei munkás összeveszett és ez alkalommal Bocsak Vuin szolisczai lakost, a ki évekkel ezelőtt Banu Nikolaet megölte és ezért 5 évi fegyházra szentvedett, a meggyilkoltnak fia, Banu jabukai mezei munkás, ennek leánya és veje, Müller földműves istállójában szőlőkapákkal agyonverték. Az atya boszulói eltüntették a vérvonokat és a halottat, kinek agyveleje kifolyt, a legnagyobb csendben a fehértemplomi utra cipelték és ott hagyták. De a csendőrség csakhamar kinyomozta és elfogta a tetteseket.

— **Öngyilkos uriaszony.** Egy alig 26 éves, szép fiatal uriaszony akart tegnap a fővárosban életétől erőszakosan megválni, réssben családi perpatvar, réssben nagyfoku idegessége miatt. Farády Vörös László királyi közjegyző helyettesnek a felesége, született Kosmali Róza az életunt urnó. Férje tegnap este későbbben tért haza, mint rendszeren s e miatt úgy összeszólalkoztak, hogy az asszony forgópisztolyt ragadott s mellbe lötte magát. Sérülése nem életveszélyes.

Színház és irodalom.

— **Schläger Antónia.** Mint említettük, Schläger Antónia, Európa egyik legkitünőbb énekesnője, május 10-én Nagybecskereken hangversenyt rendez. A rendkívül érdekesnek ígérkező hangverseny iránt, mely a színházban fog lefolyni, már eddig is igen nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek a Mangold-féle könyvkereskedésben kaphatók.

— **Uj énekes bohózat.** Kövessi Albert Diplomás kisasszonyok című új énekes bohózatot irt, a mely a budai színikörben fog előadásra kerülni. A darab zenéjét Barna Izsó, a Népszínház új karmestere irta.

— **Szabó Bandi meghalt.** Szabó Bandi, a népszínház egyik ismert színésze, ki a 80-as években Tamásy mellett népszínmű szerepeket énekelt, tegnap meghalt.

naem
Magy
nagy
kötet
meg a
Ballag
között
mind
elvű i
téség
megül
mind
kulás
előtt
litika
a har
jobbá
tötták
az őss
a konz
reven
Ezzel
budape
nyeit.
a konz
kötme
melye
Végre
pesti le
megd
Az 183
és V.
osztrák
haszná
szágy
ságos
Ezek a
vonat
minden
Ezen k
füzetek
arczkép
nek ere
„A net
lapja”
tudósít
fakszim
Kölcsey
örzött e
színbáz
füzetek
könyv
(12 füze
20 kr.
füzetet

A
Czár
gyerm
osemőv
hogy v
emberi
világoss

A
és rák
mire k
szony v
nára fe
udvarr
mely az

Cs

s amint
alakot,
bedett k
lett, hog
mikor
Mindann
följelent
Teg
becsker
(elnök v
Sándor
Kálmán
Zaivoin
miatt fel
következ
helyezte

Magyarország megújodása. Az Athenaeum részvénytársaság kiadásában megjelenő, a „Magyar Nemzet Története“ című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) kilencedik kötetéből (A nemzeti államalkotás) most jelentek meg a 103., 104. és 105. füzetek, a melyekben Ballagi Géza tovább folytatja az 1815–1848 közötti időszak történetének leírását és eljut a mindinkább erőrekapó és népszerűvé lett szabadelvű irány elfojtására tett intézkedések ismertetéséig. Ez az időszak a legérdekesebb hazánk megújodásának, a régi hűbéri rendszerből egy minden tekintetben modern állammá való átala kulcsának történetében. Ballagi Géza mindenek előtt az urbériség megszüntetésére irányított politikai és társadalmi törekvéseket ismerteti. Már a harminczas években találkoztak földesurak, kik jobbjaikat magánszerződés útján felszabadították és mindinkább nyilvánult az óhajtatás, hogy az összes jobbgyokokat fel kell szabadítani; persze a konzervatív irány képviselői továbbra is megreven ragaszkodnak a nemesi kiváltságokhoz. Ezzel kapcsolatban ismerteti Ballagi Géza a budapesti lánczvidék megalapításának körülményeit. Már az egész lánczvidék koczán forgott a konzervatívok makacssága miatt, kik az ősi alkotmány sérelmét látták egy olyan hid építésében, melyen a nemeseknek is kellett vámpénzt fizetni. Végre győzött a józan vélemény és így a budapesti lánczvidék az évszázados nemesi kiváltságok megdöntésének egyik emlékezetes tényezője lett. Az 1836-iki trónváltást, Ferencz császár halálát és V. Ferdinánd trónralépését, nevezetesen az osztrák császári cím és a magyar királyi cím használatának körülményeit, erre nézve az országgyűlési vitákat rendkívül érdekesen és tanulságosan írja le Ballagi Géza ebben a könyvében. Ezek a füzetek is tele vannak erre a korszakra vonatkozó igen szép szövegekkel. Majdnem minden második lapra esik egy szövegek. Ezen kívül pompás műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva. Így „Gróf Széchényi István“ arcképe Amerling Frigyes festménye után, melynek eredetije a M. T. Akadémiában látható; — „A nemzeti színház megnyitó előadásának színlapja“ sikerült hasonmás; — „Az országgyűlési tudósítások 20 száma“ Kossuth Lajos kéziratának faksimilije; — „Az országgyűlési ifjuság bucsuja Kőlcsey Ferenczről,“ a Nemzeti Múzeumban őrzött eredeti kézirat hasonmása; — „A nemzeti színtűz“ egy 1837-iki rajz után. Az egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetési ár negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton egy egy füzetet kapnak.

Törvénytörvények.

Lövés az ablakon át.

— április 23.

A télen történt Román-Szárcsán, hogy Czárán Simon ottani lakos neje fölébredt kis gyermeke sírására s amint a nyugtalankodó cse-osemővel le s föl járkált a szobában, észrevette, hogy valaki felnyitja az ablak redőit s egy emberi fej jelenik meg a nyílás folytán támadt világosság közepett.

Az asszony megismerte Zsivoin Petrut és rákiabált alvó férjére, hogy ébredjen fel, mire kívülről lövés dördült el s a golyó az asszony vállába furódott. A hirtelen támadt villanásra felébredt Czárán és kifelé rohant az udvarra, miközben eldördült a második lövés is, mely azonban nem ért senkit.

Czárán felkapott az udvaron egy gereblyét s amint szétnézett, meglátott egy menekülő alakot, kit astán nyomon követett. Egyszer kisebb bedett köztük a távolság s csak két perc kellett, hogy utólérje az éjjeli lövöldöző gavallért, mikor megboltott egy kőben és hasra esett. Mindannak daczára felismerte Zsivoin Petrut, kit följelentése alapján vizsgálati fogságba helyeztek.

Tegnap tartotta meg ez ügyben a nagybecskereki királyi törvényszék a végtárgyalást (elnök volt dr. Duka László, szavazóbírák Kiss Sándor és Kövér Lajos, a vádat dr. Milassin Kálmán képviseli, védő dr. Kiss János) és Zsivoin Petrut a bizonyítékok elégtelen volta miatt felmentette a terhére rótt cselekmény és következményei alól, egyben pedig szabadlábra helyezte. Az ügyész felebbezést jelentett be.

Legújabb hírek.

Elnyvt főrendiházi tag.

Budapest, ápr. 22. Lónyay János főrendiházi tag, Máramaros vármegye volt főispánja, ma Máramaros-Szigeten meghalt.

Az új osztrák katonai büntető-törvény.

Budapest, április 22. A Reichswehr mai száma jelenti, hogy az osztrák katonai büntető törvény tervezete a két miniszterium és a közös hadügyminiszterium között több éven át folytatott tárgyalás után végre elkészült és nemsokára egy magyar, mint az osztrák parlament elé kerül. Még nincs meghatározva mely napon, mert a tervezet magyar fordítását most készítik.

Véghelyi Dezső meghalt.

Budapest, április 22. Veszprém vármegye alispánja, Véghelyi Dezső, mint Veszprémből sürgönyzik, ma Abbaziában meghalt. Az alispán, a ki egyuttal kitűnő historikus is volt, súlyos bajára hasztalan keresett enyhülést az enyhe éghajlat alatt. Halálának híre egész Veszprémben nagy megdöbbenést okozott.

Táviratok.

A hármasszövetség.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Azon hírekkel szemben, melyek a napokban a hármasszövetség felbontásáról elterjedtek, az olasz kormány félhivatalosa az „Opinione“ kijelenti, hogy Olaszország rendületlenül megmarad a Németország és Ausztria-Magyarországgal kötött szövetségben.

A román királyi pár utazása.

Budapest, ápr. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Abbaziából telegrafálják, Károly király és neje ma reggel nagy kísérettel oda érkeztek.

A török-görök háború.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: Azóta, hogy a törökök bevették a melunai szorosot könnyen elfoglalták Tirnovot és előrenyomultak Larisszáig. Itt változó szerencsével folyik a harc, de egy londoni tudósító jelentése szerint minden valószínűség szerint a törökök győzelmével fog végződni. A törökök legújában igen sok kegyetlenkedést követnek el. Tegnap ismét két falut hamvasztottak el. A legújabb hírek szerint a szultán Larissa bevétele után nem akarja a háborút folytatni, hanem csupán védekezésre kíván szorítkozni. Tessaliát azonban megszállva tartják mindaddig, míg a görögök el nem hagyják Krétát.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az athéni jelentések természetesen nagyon elűntek a Konstantinápolyból érkezett hírektől. Ezek a görög fegyverek győzelmét hirdetik s legújában azt jelentik, hogy Manosz ezredes előrenyomult, több falut megszállott és Immarretben kitűzte a görög lobogót. Ugyancsak görög forrásból jelentik, hogy Prevesa bombázásánál a törökök 500 embert vesztek, míg a görögöknek semminemű veszteségük nem volt.

A tőzsdéről.

Budapest, április 23. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 6.97—98, buza tavaszra 7.78—82, buza május-juniusra 7.49—50, tengeri 3.45—47, zab 5.65—68, repce 10.85—95 Buzában a kínálat lanya, vételkedv korlátozva, forgalom 8.000 mm., az árak alacsonyok, de tartósak.

VASUT-ÜGYEK.

M. kir. államvasutak.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A n. kikinda—n. becskereki vasut Karlova állomásán a következő magas építményeket fogjuk létesíteni:

1. Földszintes őrház, melléképülettel, kuttal és sütő kemenczével.
2. Aruraktár egy kapuval és nyílt rakodóval.
3. Egy rekeszes szénoszint.
4. Mozdonyoszint két mozdonyállás részére vizállomási és laktanya toldalékkal.
5. Munkás árnyékszék.
6. Külső tisztító gödör, daruakna és kut-medence.
7. Pályafenntartási raktár.

Ezen összes építkezési munkák előállítására ezennel nyílt versenytárgyalást hirdetünk.

A tervek, ajánlati, költségmértési és egység-árjegyzék minták, valamint a szerződés tervezete Szegeden a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási és építési osztályában (II. em. 3. sz. ajtó), ugyszintén a m. kir. államvasutak szegedi osztálymérnökségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok csak a kívánatra kiszolgáltattott ajánlati költségmértési és egység-árjegyzék mintán teendők és kellően felbélyegezve f. évi április hó 30 dik napjának déli 12 órájáig alulirt üzletvezetőség I. osztályához „Ajánlat a Karlova állomásán létesítendő magas építményi munkákra 10062/97 számhoz“ felirással ellátott és lepecsételt borítékban nyújtandók be, vagy posta útján beküldendők.

Később érkező vagy távirati uton tett és végre oly ajánlatok, melyekért bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Bánatpénz fejében 700 frt készpénz vagy ennek megfelelő értékű állami letételekre alkalmas értékpapír f. évi április hó 29 ik napjának déli 12 órájáig alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztárána letétbe helyezendő.

Az ajánlatban a bánatpénz letétele megemlítendő, az arról vett „letét jegy“ azonban az ajánlatokhoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett s 14 napnál nem régebb, a névértéket meg nem haladó árfolyam szerinti értékben számitatnak.

Készpénzben letett bánatpénz összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban felemlítendő, hogy ajánlattevő a felsorolt munkák biztosítására vonatkozó szerződési tervezetet illetőleg az abban foglalt határozatokat, az építési terveket, valamint a m. kir. államvasutaknál érvényben álló épületek leírását és feltételeket ismeri és az azokban foglalt feltételeket és kikötéseket magára nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadja.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

A m. kir. államvasutak fentartják maguknak a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett, e tekintetben az ajánlott egységáraktól, szabadon dönthessenek.

Szeged, 1897. április hóban.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Pályázat.

A szegedi üzletvezetőség központjában megüresedett hivatalos állásra ezennel pályázat hirdetettik, minélfogva felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, testi épségüket, iskolai és nyelvismeretüket, végre eddigi foglalkozásukat feltüntető okmányokkal felszerelt sajátkezűleg irt folyamodványaikat 1897. évi április hó 25-ig I. osztályunkhoz nyujtsák be.

A hivatalos állással 300 frt fizetés és 120 frt lakbér élvezete jár; igazolványos katonai altisztek előnyben részesítetnek és 45 éves korig előbbi szolgálatauk beszámítására irányuló igényeik teljesítetnek.

Szegeden, 1897. április hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Uj személydijszabás életbeléptetése a temesvár—nagy-szentmiklósi h. é. vasuton.)

A temesvár—nagy-szentmiklósi h. é. vasuton f. évi május hó 1-től kezdve új személydijszabás lép életbe, melylyel a megnyitás napján életbeléptetett díjzabás érvényen kívül helyeztetik s melylyel a menetárak egy szomszédos forgalom mindhárom osztályában — a távolsági forgalomban azonban csak az I. osztályban — némileg fölemeltetnek. Ezen díjzabás a m. kir. államvasutak díjzabás elárusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33.) 10 krért kapható.

Budapest, 1897. február 27-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

2416. tkv. sz. 1897.

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szepesi XVI. városi takarékpénztár Iglón végrehajtható Styapits Nova melenczei lakos végrehajást szenvedő elleni 162 frt 37 kr iránti végrehajtsági ügyében, valamint a Melencze községe 75 frt s járuléka és Nikolics Szvetozár 175 frt 20 kr és 36 frt 83 kr s járuléka követeléseik behajtása végett is a területen levő Melencze község határában fekvő következő ingatlanok, ugymint:

1. a melenczei 203. sz. tjkvben A. I. 1—5. sorsz. 317. hr. és 145. össz. irási szám alatt foglalt ház és beltelek és 3274., 4473., 5757. és 7758. hrsz. alatt foglalt ingatlanok 1381 frt kikiáltási árban;

2. ugyanazon sz. tjkvben A. II. 1—4 sorszám 2508., 2824/a, 4821. és 6353 hrsz. alatt foglalt ingatlanok 676 frt kikiáltási árban;

3. ugyanazon sz. tjkvben A. III. 1. sorsz. 6514. hrsz. alatt foglalt ingatlan 159 frt kikiáltási árban;

4. ugyanazon sz. tjkvben A. † 1. sorsz. 8334. hrsz. alatt foglalt szőlő 122 frt kikiáltási árban 1897. évi május hó 15-ik napján délután 3 órakor Melencze község-házában árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és ovadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

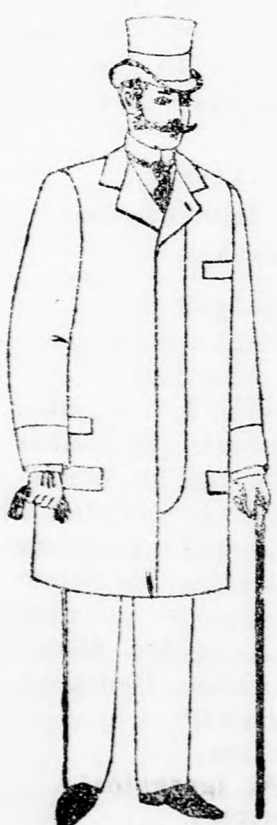
A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíró tjkvi irattárában és Melencze község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, 1897. évi április hó 7-én. A kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál.

Szabó,

kir. eljárásbíró

Felöltök elegáns és divatos szabás és a legszebb kivitelben, igen nagy választékban. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovács Gedeonnal N.-Becsereken. Mindendarabon nyomtatott szabott ár.

391. VI—x1

19486/VI-2. 97. szám.

Pályázati hirdetmény.

A szőlőművelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben működő néptanítók részére az állami szakközeg vezetése alatt az alábbi helyeken 4 hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamok fognak rendeztetni.

A tanfolyam célja az, hogy az azon résztvevő néptanítók a szőlő és borgazdaság terén, különös tekintettel az elpusztult szőlők felújítására, elméletileg és gyakorlatilag kiképeztesse oly célból, hogy e szakmában a népiskolákban s a gazdasági ismétlő iskolákban a tanulóknak kellő oktatást nyújthassanak, s általában az illető községben a szőlő- és borgazdasági ismeretek terjesztése s a szőlőfelújítás előmozdítása érdekében hathatósan közreműködjenek.

1. E tanfolyamok a következő helyeken fognak megtartatni:

Sorsz.	A tanfolyam helye	A tanfolyam vezetője	A résztvevő tanítók száma
1	Pozsony	A pozsonyi szőlészeti és kertészeti iskola igazgatósága	8
2	B. Gyarmat	Bucher Alajos szől. és bor. felügyelő, Balassa-Gyarmat	10
3	Vác	Rácz Sándor szől. és bor. felügyelő, Bpest Rottenbiller-utca 31.	14
4	Eger	Egey Szilárd szől. és bor. felügyelő, Eger	10
5	Tarcsa	A tarcsai vinczellériskola igazgatósága	14
6	Beregszász	Tornáczky Kálmán szől. és bor. felügyelő, Beregszász	8
7	Érdiőszeg	Az érdiőszegi vinczellériskola igazgatósága	14
8	Ménés	A ménési vinczellériskola igazgatósága	14
9	N.-Enyed	A nagy-enyedi vinczellériskola igazgatósága	10
10	Sopron	Vetter Pál szől. és bor. felügyelő, Sopron	8
11	Tapolecza	A tapoleczai vinczellériskola igazgatósága	14
12	Pécs	Gábor József szől. és bor. felügyelő, Pécs	10
13	Szegzárd	Nits István szől. és bor. felügyelő, Szegzárd	8
14	Veszprém	Bernhardt Rezső szől. és bor. felügyelő Esztergom	8
Összesen			150

2. A tanfolyamokra első sorban olyan néptanítók fognak felvétetni, akik, tekintet nélkül arra, vajjon állami, községi vagy felekezeti iskoláknál vannak e alkalmazva, oly községben működnek, a hol a filloxera a szőlőket már elpusztította vagy nagy mértékben pusztítja, s a hol a lakosság első sorban a szőlőművelésre, illetőleg az elpusztult szőlők felújítására van utalva.

3. A tanfolyam 4 hétre terjed, s két részletben tartatik meg, u. m. a) május hó 20-tól június hó 2-ig, b) október hó 11—24-ig. A tanfolyamon mind a két időszakban, tehát az egész 4 héten át ugyanazok a tanítók vesznek részt.

4. A tanfolyamokra felvett tanítók az illető tanfolyam vezetőjénél első ízben folyó évi május hó 20-án reggel, második ízben pedig október hó 11-én reggel tartoznak jelentkezni.

5. A tanfolyamokra felvett tanítók utiköltségeik s a lakás és élelmezési költségek fedezésére az egész 4 heti tanfolyam tartamára egyenként 60 frt általánynakapnak, mely összegnek fele, azaz: 30 frt f. é. május hó 20-án, másik fele pedig október hó 11-én szabályszerű (13 kros) bélyeggel ellátott nyugtájukra a tanfolyam vezetője által fog az illetőknek kifizettetni.

6. A tanfolyamokra felvett tanítók mind az elméleti előadásokon, mind a gyakorlati munkákban pontosan és szorgalmasan részt venni tartoznak.

Felhivatnak azok a néptanítók, a kik ezeken a tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk valamely nyilvános népiskolánál s a szőlő- és borgazdaság terén esetleg történt eddigi működésük is fölemlítendő, s ezen körülmény közvetlen iskolai hatóságaik által is igazolandó, f. é. április hó 30-ig az illetékes kir. tanfelügyelőjük útján az illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelőkhöz nyújtsák be. A torontálmezei tanítók ebbeli folyamodványa Heinrich József borászati és szőlészeti felügyelőhöz Szegeden intézendő.

Budapesten, 1897. évi április hó 12-én.

Földművelésügyi m. kir. miniszter.

„SCHWIFT-FEGYVERGYÁR-KERÉK”
„STIRIA”,
a világgiacon legjobbnak elismert kerékpárok; továbbá
„PREMIER-HELICAL”
és egyéb elsőrangú gyártmányok.

Raktáron tartatnak: csengetyűk, lámpák, cyclometerek, lábtartók, csomagtartók, fogaskerekek stb.
Torontálmezeiben egyedüli raktár a hirneves
„TELESCOP-SZIVATTYUK”-ből.

NOVÁK J. C.
Nagybecskereken.
433—281

Javitások pontosan eszközöltetnek.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.